

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

від 30 листопада 2021 р. № 296

(зі змінами,
затвердженими наказом
Державної служби статистики
23 грудня 2022 р. № 355)

**МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ ПОКАЗНИКІВ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ПЛОЩІ, ВАЛОВІ ЗБОРИ ТА ВРОЖАЙНІСТЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР"**

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища апарату Державної служби статистики України Олег Прокопенко.

Методика розрахунку показників державного статистичного спостереження "Площі, валові збори та врожайність сільськогосподарських культур" (далі – Методика) містить опис інформаційних джерел, основних правил і методів проведення річних і щомісячних розрахунків розмірів площ та обсягів виробництва сільськогосподарських культур.

Методика призначена для використання працівниками органів державної статистики, а також може бути корисна для інших заінтересованих користувачів статистичної інформації.

Методика є складовою частиною методологічного забезпечення проведення державного статистичного спостереження "Площі, валові збори та врожайність сільськогосподарських культур".

Методика підготовлена фахівцями відділу статистики виробництва продукції сільського господарства департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища апарату Державної служби статистики України.

Методика схвалена Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 12 листопада 2021 року № КПУМ/24-21).

Зміни до Методики схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 09 грудня 2022 року № КПУМ/30-22).

Держстат

вул. Шота Руставелі 3, Київ, 01601

<http://www.ukrstat.gov.ua>

телефон: (044) 284-31-32, 289-76-40

адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Джерела інформації для проведення розрахунків	5
III. Розрахунок показників статистичного спостереження.....	6
1. Показники, за якими здійснюються розрахунки, та розрізи їх формування.....	6
2. Методи проведення розрахунків.....	7
3. Основні правила проведення розрахунків.....	8
IV. Розрахунки річних показників статистичного спостереження.....	9
1. Розрахунки розмірів площ сільськогосподарських культур.....	9
2. Розрахунки обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур.....	13
V. Розрахунки щомісячних показників статистичного спостереження.....	15
1. Розрахунки площ зібраних та обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур у підприємствах.....	15
2. Розрахунки площ зібраних та обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур у господарствах населення.....	17
VI. Розподіл результатів розрахунків за адміністративно-територіальними одиницями.....	18
Додатки:	
Додаток 1. Розрахунок площі посівної сільськогосподарських культур під урожай звітного року в господарствах населення.....	20
Додаток 2. Розрахунок структури площ посівних сільськогосподарських культур під урожай звітного року в господарствах населення.....	21
Додаток 3. Розрахунок площі посівної картоплі в господарствах населення.....	22
Додаток 4. Розрахунок площі зібраної, обсягу виробництва (валового збору) і урожайності сільськогосподарської культури в господарствах населення.....	23
Додаток 5. Розрахунок обсягів виробництва (валових зборів) культур зернових у господарствах населення.....	25
Додаток 6. Схема строків збирання культур овочевих і багаторічних.....	27
Додаток 7. Розрахунок обсягу виробництва (валового збору) кукурудзи в господарствах населення	28
Додаток 8. Розрахунок обсягу виробництва (валового збору) картоплі в господарствах населення та розподіл за адміністративно-територіальними одиницями.....	29
Додаток 9. Розподіл обсягів виробництва (валових зборів) культур плодових та ягідних у господарствах населення за адміністративно-територіальними одиницями.....	30
Список використаних джерел.....	32

Скорочення та умовні позначення

- ДСС,
статистичне
спостереження – державне статистичне спостереження;
- Держгеокадастр – Державна служба з питань геодезії, картографії та кадастру;
- ЄС – Європейський Союз;
- T* – звітний рік;
- ТО – адміністративно-територіальна одиниця згідно з Кодифікатором адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затвердженим наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290 (зі змінами).

I. Вступ

1. Ця Методика описує способи та послідовність проведення річних і щомісячних розрахунків розмірів площ та обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур у господарствах усіх категорій на державному та регіональному рівнях.

2. Основні процедури Методики розроблено згідно з Методологічними положеннями державного статистичного спостереження "Площі, валові збори та врожайність сільськогосподарських культур" [4] (далі – Методологічні положення).

Процедури, описані в Методиці, реалізуються з використанням Microsoft Excel.

3. Ця Методика враховує положення регламентів Європарламенту та Ради (ЄС) № 543/2009 від 18 червня 2009 року (зі змінами, визначеними регламентом (ЄС) № 2015/1557 від 13 липня 2015 року та № 1350/2013 від 11 грудня 2013 року) [6, 7, 8] та № 2018/1091 від 18 липня 2018 року [9].

4. Для цілей цієї Методики терміни вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], а також з урахуванням визначень, наведених у пунктах 5, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 33, 42, 44, 60, 67, 73, 75 Глосарія до плану статистичного спостереження [2], у пунктах А012, А020, Д001, Д011, Д015, Д024, З019, М003, М007, Н030, О029, О032, П081, Р003, Р034, С044, С049, Т001 Глосарія термінів національної моделі статистичного виробництва в органах державної статистики [3], Методологічних положеннях [4].

II. Джерела інформації для проведення розрахунків

Джерелами інформації для проведення розрахунків показників ДСС є:

інформація, отримана від респондентів за формою № 4-сг (річна) "Звіт про посівні площі сільськогосподарських культур" (далі – форма № 4-сг (річна)) на початку червня року T в електронній формі, щодо площі посівної однорічних і дворічних за видами сільськогосподарських культур і площі земельних ділянок, яка була у власності та користуванні підприємств;

інформація, отримана від респондентів за формою № 37-сг (місячна) "Звіт про збирання врожаю сільськогосподарських культур" (далі – форма № 37-сг (місячна)) у липні-грудні року T в електронній формі, щодо площі зібраної однорічних і дворічних сільськогосподарських культур, обсягу виробництва однорічних, дворічних і багаторічних сільськогосподарських культур;

інформація, отримана від респондентів за формою № 29-сг (річна) "Звіт про площі та валові збори сільськогосподарських культур, плодів, ягід і винограду" (далі – форма № 29-сг (річна)) в першій декаді січня року $T+1$

в електронній формі, щодо площі посівної уточненої, площі зібраної й обсягу виробництва сільськогосподарських культур;

дані ДСС "Сільськогосподарська діяльність населення у сільській місцевості" (далі – ОСГД) за формами № 01-СГН (один раз на рік) "Запитальник базового інтерв'ю" (далі – форма № 01-СГН), які отримуються в жовтні року T в електронній формі, щодо площ, на яких проведені посіви під урожай сільськогосподарських культур звітного року, та № 02-СГН (місячна) "Запитальник щомісячного інтерв'ю" (далі – форма № 01-СГН), які отримуються в липні-грудні року T в електронній формі, щодо площ, з яких зібрано врожай сільськогосподарських культур року T , та отриманих валових зборів з цих площ;

адміністративні дані Держгеокадастру про кількість і площу земельних ділянок, відомості про які внесені до Державного земельного кадастру, які отримуються у травні року T в електронній формі;

наявна зведена інформація останнього перепису посівних площ сільськогосподарських культур у господарствах населення (наразі за 1993 рік);

наявна зведена інформація останнього перепису багаторічних насаджень у підприємствах і господарствах населення (наразі за 1998 рік);

інша наявна інформація з питань рослинництва (інформація, яка може бути отримана органами державної статистики на непостійній основі, а саме: інформація з питань рослинництва відповідних громадських організацій, асоціацій, управлінь агропромислового розвитку обласних державних адміністрацій, результати дистанційного зондування землі тощо).

III. Розрахунок показників статистичного спостереження

1. Показники, за якими здійснюються розрахунки, та розрізи їх формування

1. Для повноти охоплення явища, яке досліджується в цьому ДСС, по підприємствах, які не включені до сукупності одиниць, що вивчається, та господарствах населення здійснюється дооцінка за таким переліком показників та періодичністю:

один раз на рік (далі – річні розрахунки): площа посівна однорічних і дворічних сільськогосподарських культур; площа посівна уточнена однорічних і дворічних сільськогосподарських культур; площа багаторічних насаджень; площі, на яких проведено агротехнічні роботи; площа закритого ґрунту, яка використовувалася для вирощування сільськогосподарських культур; площа зібрана однорічних і дворічних сільськогосподарських культур; обсяги виробництва (валові збори) однорічних і дворічних сільськогосподарських культур; обсяги виробництва (валові збори) багаторічних культур із загальної площі насаджень;

щомісячно в період проведення польових робіт (далі – щомісячні розрахунки): площа зібрана однорічних і дворічних сільськогосподарських

культур; обсяги виробництва (валові збори) однорічних і дворічних сільськогосподарських культур; обсяги виробництва (валові збори) багаторічних культур із загальної площі насаджень.

2. При здійсненні розрахунків, відповідно до методології збирання статистичної інформації, яка визначена Методологічними положеннями, виділяються такі категорії господарств:

підприємства (у т.ч. фермерські господарства), які включені до сукупності одиниць, що вивчається, та від яких отримані дані (далі – підприємства, що вивчаються);

підприємства, які не включені до сукупності одиниць, що вивчається, і для яких здійснюється дооцінка (далі – підприємства, щодо яких здійснюється дооцінка);

господарства населення, у складі яких ураховуються домогосподарства сільської та міської місцевостей, колективні сади й городи, а також фізичні особи-підприємці.

3. Поширення результатів розрахунків проводиться за такими категоріями господарств:

господарства всіх категорій (формується підсумовуванням абсолютних величин по підприємствах та господарствах населення);

підприємства (формується підсумовуванням абсолютних величин по підприємствах, що вивчаються, та підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка);

у т.ч. підприємства, що вивчаються;

господарства населення.

2. Методи проведення розрахунків

1. При проведенні розрахунків показників використовуються:

методи аналізу абсолютних, відносних і середніх величин;

методи побудови та вивчення групувань;

методи аналізу структури сукупностей;

методи аналізу взаємопов'язаності показників;

методи вивчення тенденцій;

балансові методи.

Залежно від особливостей явища або процесу, характеристикою якого виступає статистичний показник, обсягу та якості наявної інформації для визначення конкретного статистичного показника обираються найбільш прийнятні методи або комбінації методів і проводяться необхідні розрахунки.

2. Залежно від наявної інформації при проведенні розрахунків по підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, та господарствах населення застосовуються методи компенсації відсутніх даних на макрорівні в межах певної ТО, а саме: використовуються відповідні зведені дані на попередню

звітну дату, на відповідну звітну дату попереднього року, на відповідну звітну дату за ряд попередніх років, на поточну звітну дату по ТО з повним обсягом даних, а також використовується інша наявна інформація з питань рослинництва.

В окремих випадках при визначенні статистичного показника для ТО на дату, що йде безпосередньо за датою з повним обсягом даних, значення показника може бути прийняте або на рівні, який він мав на дату з повним обсягом даних, або на рівні такої ж звітної дати попереднього року, скориговане на відповідні загальні тенденції розвитку явищ і процесів у звітному році.

3. Основні правила проведення розрахунків

1. Розрахунки здійснюються в цілому по регіону. Розподіл показників за іншими ТО (райони, території територіальних громад) здійснюється лише за умови наявності необхідних джерел інформації, які можуть бути використані як база розподілу.

2. Щомісячні розрахунки абсолютних показників (площі зібраної, обсягів виробництва (валових зборів)) проводяться на дискретній основі (за звітний місяць), а сума значень показників за окремі місяці складає показник за звітний період (на звітну дату).

Результати щомісячних розрахунків порівнюються з поширеними даними ОСГД і за необхідності здійснюється їх редагування на наступну звітну дату.

3. Для уникнення невиправданого завищення чи заниження середніх показників (урожайності сільськогосподарських культур, частки зібраних площ тощо) із загальної сукупності підприємств, щодо яких здійснюється дооцінка, виключаються одиниці, які спеціалізуються на вирощуванні однієї сільськогосподарської культури, а із сукупності домогосподарств – фізичні особи-підприємці, які здійснюють підприємницьку діяльність у галузі рослинництва. Щодо фізичних осіб-підприємців, зважаючи на більш інтенсивний характер їхнього сільськогосподарського виробництва, здійснюються виокремлені розрахунки за іншою наявною інформацією з питань рослинництва про такі домогосподарства та із застосуванням середніх показників фермерських господарств, які мають аналогічні площі сільськогосподарських культур.

4. За відсутності або недостатньої кількості даних за окремими показниками (наприклад, за окремою сільськогосподарською культурою) за результатами ОСГД для редагування показників, з метою підвищення достовірності розрахунків, використовуються такі додаткові джерела інформації:

інформація щодо середнього значення показника за попередні роки (із урахуванням кліматичних умов року), але не менше ніж за три роки;

співвідношення аналогічних показників у підприємствах і господарствах населення в динаміці;

тенденції (темпи зміни показників), що склалися в підприємствах або фермерських господарствах.

5. Після проведення розрахунків здійснюється аналіз і оцінка отриманих результатів із залученням іншої наявної інформації з питань рослинництва, результати розрахунків порівнюються із попередньою статистичною інформацією за звітний рік і остаточною статистичною інформацією в динаміці; здійснюється помісячний аналіз, для чого результати розрахунків порівнюються з попередньою звітною датою поточного року та відповідною звітною датою минулого року тощо.

6. У разі значних відхилень між інформацією, отриманою за формами № 37-сг (місячна) та № 29-сг (річна) за рік T , одноразово з дозволу Держстату для кожної звітної дати за формою № 37-сг (місячна) на регіональному рівні в розрізі категорій господарств проводиться уточнення даних показників площ зібраних, обсягів виробництва (валових зборів) однорічних і дворічних сільськогосподарських культур, обсягів виробництва (валових зборів) багаторічних культур із загальної площі насаджень. Уточнені дані використовуються для статистичних цілей як базові для розрахунку індексу фізичного обсягу відповідних показників.

Залежно від категорії господарств розподіл установленної різниці здійснюється пропорційно структурі площ та/або обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур, яка склалася за формою № 37-сг (місячна) у підприємствах, що вивчаються, або за зведеними даними ОСГД у господарствах населення.

IV. Розрахунки річних показників статистичного спостереження

1. Розрахунки розмірів площ сільськогосподарських культур

1. У підприємствах розміри площ під сільськогосподарськими культурами визначаються підсумовуванням даних, отриманих за результатами обстеження сукупності одиниць, що вивчається, та результатів проведеної дооцінки.

По підприємствах, що вивчаються, площі посівні однорічних і дворічних сільськогосподарських культур визначаються за інформацією, отриманою від респондентів за формою № 4-сг (річна), площі посівні уточнені та площі зібрані однорічних і дворічних сільськогосподарських культур – за інформацією, отриманою від респондентів за формою № 29-сг (річна).

По підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, розміри площ посівних/зібраних під сільськогосподарськими культурами встановлюються на основі наявної інформації (даних звітів, наданих респондентами за власною

ініціативою, у тому числі у формі електронного звіту, адміністративних даних) способами, викладеними у главах 2 і 3 розділу III цієї Методики.

2. У господарствах населення площа посівна сільськогосподарських культур визначається:

як сумарна площа посівів сільськогосподарських культур у домогосподарствах сільської та міської місцевості (уключаючи посіви у колективних садах і городах, на землях інших груп населення) та фізичних осіб-підприємців;

як сумарна площа посівів сільськогосподарських культур на земельних ділянках особистих селянських господарств і для товарного сільськогосподарського виробництва;

за єдиною структурою площ посівних сільськогосподарських культур, незалежно від призначення ділянки (особисте господарство чи товарне виробництво) та місця вирощування (сільська чи міська місцевості).

3. Площа посівна сільськогосподарських культур під урожай року T у господарствах населення визначається за формулою:

$$ПП_n = ПО_n \times Kn_{нв}, \quad (1)$$

- де $ПП_n$ – площа посівна сільськогосподарських культур у господарствах населення, гектарів;
 $ПО_n$ – площа орної землі в господарствах населення, гектарів;
 $Kn_{нв}$ – частка площі посівної сільськогосподарських культур у площі ріллі в домогосподарствах.

Площа орної землі характеризує сумарну площу ріллі та перелогів (земель, які раніше використовувалися під рілля, але більше року, починаючи з осені, не використовуються під посів сільськогосподарських культур) і розраховується за адміністративними даними Держгеокадастру за формулою:

$$ПО_n = Псгп \times Ксг_n \times Ко_n, \quad (2)$$

- де $Псгп$ – площа земель сільськогосподарського призначення у власників і користувачів усіх категорій, гектарів;
 $Ксг_n$ – частка площі сільськогосподарських земель у громадян, яким надані землі у власність і користування, в площі цих земель власників і користувачів усіх категорій;
 $Ко_n$ – частка сумарної площі ріллі та перелогів у площі сільськогосподарських земель у громадян, яким надано землі у власність і користування.

Частка площі посівної сільськогосподарських культур у площі орної землі у домогосподарствах розраховується за зведеними даними ОСГД за формою № 01-СГН за формулою:

$$Kn_{нв} = \frac{ПП_{нв}}{ПО_{нв}}, \quad (3)$$

де $ПП_{нв}$ – площа посівна сільськогосподарських культур у домогосподарствах, гектарів;
 $ПО_{нв}$ – площа орної землі в домогосподарствах, гектарів.

Якщо розрахована частка площі посівної сільськогосподарських культур в орній площі значно відрізняється від значень показників попередніх років, структурні зміни слід знівелювати (згладити) шляхом усереднення показника (наприклад, за три роки).

Розрахунок площі посівної сільськогосподарських культур під урожай звітного року в господарствах населення наведено в додатку 1 до Методики.

4. Після визначення площі посівної сільськогосподарських культур під урожай року T здійснюється детальний аналіз земельної площі (у т.ч. сільськогосподарських угідь) у господарствах населення в регіоні (тобто баланс землі), з урахуванням площ закритого ґрунту, насаджень багаторічних культур, площ під сіножатями та пасовищами, невикористаної землі тощо; результати розрахунків порівнюються й аналізуються за категоріями землевласників і землекористувачів.

5. При визначенні розмірів площ посівних за видами сільськогосподарських культур за зведеними даними ОСГД за формою № 01-СГН спочатку встановлюється загальна площа за основними групами культур (зернові; технічні; коренеплоди та бульбоплоди, овочеві та баштанні продовольчі; кормові), а потім за структурою кожної групи розраховується площа певної сільськогосподарської культури, яка входить до складу групи, а саме:

площа посівна за групою культур розраховується як добуток визначеної площі посівної сільськогосподарських культур під урожай року T та частки певної групи в цій площі;

площа посівна кожної культури розраховується як добуток визначеної площі посівної групи культур і частки цієї культури у площі посівній групи культур, до якої вона належить.

Якщо розрахована частка площ певної групи культур та/або сільськогосподарської культури значно відрізняється від значень показників попередніх років, структурні зміни слід знівелювати (згладити) шляхом усереднення частки площі цієї групи культур та/або сільськогосподарської культури.

Після проведення редагування структура площ посівних як за основними групами культур, так і за окремими сільськогосподарськими культурами у межах групи, повинна складати 100,0%. У разі відхилень редагування здійснюється за рахунок групи/груп і культури/культур, які мають найбільші відхилення, або пропорційно частці кожної культури.

Приклади розрахунку структури площ посівних сільськогосподарських культур під урожай звітного року в господарствах населення та розрахунку площі посівної картоплі в господарствах населення наведені в додатках 2 і 3 до Методики.

6. Розміри площ посіву озимих культур визначаються за зведеними даними ОСГД аналогічно вищезазначеній схемі.

7. Для визначення розміру площі зібраної сільськогосподарських культур у господарствах населення із площі посівної виключаються загиблі влітку та непересіяні площі, площі сільськогосподарських культур, з яких урожай у році T не збирався (наприклад, посіви, використані на випас).

8. За відсутності інформації щодо загибелі посівів або зміни їхнього господарського призначення тощо площа посівна (уточнена посівна) певної сільськогосподарської культури в господарствах населення вважається водночас і площею зібраною.

При встановленні фактів значних розмірів літньої загибелі посівів сільськогосподарських культур частка загиблих площ у господарствах населення приймається на рівні показника, що склався в підприємствах (за відсутності іншої інформації).

Якщо в регіоні площі літньої загибелі сільськогосподарських культур установлювала комісія за участю зацікавлених органів із складанням відповідних документів (актів), то при розрахунках площ і обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур використовуються наявні дані з копій цих документів (страхових полісів, висновків комісії тощо).

9. Площа зібрана сільськогосподарських культур у господарствах населення розраховується за інформацією форми № 4-сг (річна) за рік T щодо розміру площ посівних сільськогосподарських культур у цій категорії господарств і зведених даних ОСГД щодо частки площі зібраної сільськогосподарської культури в її площі посівній за увесь період збирання за формулою:

$$ПЗ_n = ПП_n \times Kz_{нв}, \quad (4)$$

де $ПЗ_n$ – площа зібрана сільськогосподарської культури в господарствах населення, гектарів;

$Kz_{нв}$ – частка площі зібраної сільськогосподарської культури в її площі посівній у домогосподарствах.

Частка площі зібраної певної сільськогосподарської культури в її посівній площі в домогосподарствах розраховується за формулою:

$$Kz_{нв} = \frac{ПЗ_{нв}}{ПП_{нв}}, \quad (5)$$

- де $ПЗ_{нв}$ – площа зібрана сільськогосподарської культури в домогосподарствах за зведеними даними ОСГД за формою № 02-СГН, гектарів;
- $ПП_{нв}$ – площа посівна сільськогосподарської культури в домогосподарствах за зведеними даними ОСГД за формою № 01-СГН, гектарів.

2. Розрахунки обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур

1. У підприємствах обсяги виробництва (валові збори) сільськогосподарських культур визначаються підсумовуванням даних, отриманих за результатами обстеження сукупності одиниць, що вивчається, та результатів проведеної дооцінки цього показника.

По підприємствах, що вивчаються, площі зібрані та обсяги виробництва (валові збори) однорічних і дворічних сільськогосподарських культур визначаються за інформацією, отриманою від респондентів за формою № 29-сг (річна).

По підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, обсяги виробництва (валові збори) сільськогосподарських культур устанавлюються на основі наявної інформації (даних звітів, наданих респондентами за власною ініціативою, у тому числі у формі електронного звіту, адміністративних даних, іншої наявної інформації з питань рослинництва) способами, викладеними в главах 2 і 3 розділу III, та за схемою, наведеною в пункті 2 глави 1 розділу V цієї Методики.

2. У господарствах населення обсяги виробництва (валові збори) сільськогосподарських культур визначаються як сума обсягів виробництва (валових зборів) окремої сільськогосподарської культури за увесь період її збирання у році T , розрахованих відповідно до схем, викладених у главі 2 розділу V цієї Методики.

3. При визначенні обсягу виробництва (валового збору) певної групи сільськогосподарських культур спочатку встановлюється обсяг виробництва (валовий збір) за кожною сільськогосподарською культурою, яка входить до складу групи, а обсяг виробництва (валовий збір) за групою отримується підсумовуванням результатів розрахунку за кожною культурою.

4. Обсяги виробництва (валові збори) зернових та олійних культур, насіння окремих сільськогосподарських культур розраховуються в початково оприбуткованій масі (фізична маса зерна) та в масі після доробки (залікова маса зерна).

Перерахунок обсягів виробництва (валових зборів) і урожайності зернових та олійних культур із початково оприбуткованої маси в масу після доробки в господарствах населення здійснюється за коефіцієнтами, що склалися за зведеною інформацією форми № 29-сг (річна) у підприємствах (фермерських господарствах) із площею сільськогосподарських угідь до 50 гектарів.

5. За наявності інформації про закладення садів плодово-ягідних культур, виноградників, інші зміни у площах насаджень багаторічних культур, показники загальної площі насаджень і площі у плодоносному віці (за видами культур багаторічних) у господарствах населення можуть бути актуалізовані лише після їхньої перевірки та погодження Держстатом.

Площа насаджень багаторічних культур у плодоносному віці може бути уточнена на основі терміну їх вступу у плодоносний вік, який становить: для дерев зерняткових, кісточкових, горіхоплідних порід – на третій/четвертий рік після появи перших плодів; кущів ягідників (агрису, смородини, малини тощо) – на третій рік після їх посадки саджанцями; суниці (полуниці) – на другий; винограду – на п'ятий рік після посадки.

6. У кількості одержаного посадкового матеріалу враховуються рослини, вирощування яких у році T як саджанців закінчено та які придатні для подальшого використання та реалізації. Кількість таких рослин визначається за зведеними даними ОСГД за формою № 02-СГН шляхом розрахунку середніх показників продажу вирощеного посадкового матеріалу за видами (саджанці плодови, ягідні, виноградні; вуса суниці) на одне домогосподарство та розповсюдження цих показників на генеральну сукупність домогосподарств.

Площа, з якої було викопано плодови, ягідні та виноградні саджанці, вуса суниці, а також кількість іншого одержаного посадкового матеріалу (крім вищезазначеного) та площа під ним по господарствах населення не визначається.

7. Обсяги виробництва (валові збори) культур квітково-декоративних (квіткова розсада; квіткові цибулини, бульби; саджанці квіткових і декоративних насаджень; рослини в горщиках, ящиках тощо; квіти зрізані (у цілому та за видами); насіння квітів приймаються на рівні обсягів, які були реалізовані в році T . Вирощування домашньої культури квіткових і декоративних насаджень (для особистих потреб, оформлення доріжок тощо) в обсягах виробництва (валових зборах) культур квітково-декоративних у господарствах населення не враховується.

V. Розрахунки щомісячних показників статистичного спостереження

1. Розрахунки площ зібраних та обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур у підприємствах

1. У підприємствах площі зібрані та обсяги виробництва (валові збори) сільськогосподарських культур на кожну звітну дату визначаються підсумовуванням даних, отриманих за результатами обстеження сукупності одиниць, що вивчається за формою № 37-сг (місячна), та результатів проведених розрахунків цих показників по підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка.

2. Площі зібрані, обсяги виробництва (валові збори) та урожайність сільськогосподарських культур у підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, визначаються за схемою:

1) площа зібрана сільськогосподарської культури визначається за формулою:

$$ПЗ_o = ПП_o \times \frac{ПЗ_{37}}{ПП_{37}}, \quad (6)$$

- де $ПЗ_o$ – площа зібрана сільськогосподарської культури в підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, гектарів;
- $ПП_o$ – площа посівна сільськогосподарської культури в підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, гектарів;
- $ПЗ_{37}$ – площа зібрана сільськогосподарської культури в підприємствах, що вивчаються, гектарів;
- $ПП_{37}$ – площа посівна сільськогосподарської культури в підприємствах, що вивчаються, гектарів;

2) урожайність сільськогосподарської культури визначається за формулою:

$$y_o^1 = y_o^0 \times \frac{y_{37}^1}{y_{37}^0}, \quad (7)$$

- де y_o^1 – урожайність сільськогосподарської культури в підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, в році T , центнерів з 1 гектара;
- y_o^0 – урожайність сільськогосподарської культури в підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, в році $T-1$, центнерів з 1 гектара;

- Y_{37}^1 – урожайність сільськогосподарської культури в підприємствах, що вивчаються, в році T , центнерів з 1 гектара;
- Y_{37}^0 – урожайність сільськогосподарської культури в підприємствах, що вивчаються, в році $T-1$, центнерів з 1 гектара;

3) за відсутності або недостатньої кількості в регіоні одиниць, що вивчаються, використовується тенденція зміни урожайності сільськогосподарської культури в господарствах населення за зведеними даними ОСГД за формою № 02-СГН за формулою:

$$Y_o^1 = Y_o^0 \times \frac{Y_H^1}{Y_H^0}, \quad (8)$$

- де Y_H^1 – урожайність сільськогосподарської культури в господарствах населення в році T , центнерів з 1 гектара;
- Y_H^0 – урожайність сільськогосподарської культури в господарствах населення в році $T-1$, центнерів з 1 гектара;

4) обсяг виробництва (валовий збір) сільськогосподарської культури визначається за формулою:

$$BZ_o = ПЗ_o \times Y_o^1, \quad (9)$$

- де BZ_o – обсяг виробництва (валовий збір) сільськогосподарської культури в підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, центнерів.

Наприклад, на початок серпня року T у підприємствах, що вивчаються, частка площі зібраної певної сільськогосподарської культури в її площі посівній за формою № 4-сг (річна) становила 0,375. Площа посівна в підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, за формою № 4-сг (річна) під урожай року T становила 400 га, тоді площа зібрана на звітну дату в цих підприємствах становитиме 150 га ($400 \times 0,375$).

Урожайність сільськогосподарської культури у підприємствах, що вивчаються, у році T становить 33,6 центнера з 1 гектара проти 28,9 центнера у році $T-1$. У підприємствах, щодо яких здійснюється дооцінка, урожайність сільськогосподарської культури в році $T-1$ була 27,7 центнера, тоді урожайність у році T становитиме 32,2 центнера ($27,7 \times (33,6/28,9)$), а обсяг виробництва (валовий збір) сільськогосподарської культури – 4830 центнерів ($150 \times 32,2$).

2. Розрахунки площ зібраних та обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур у господарствах населення

1. Обсяги виробництва (валові збори) сільськогосподарських культур у господарствах населення у період збирання врожаю визначаються за схемою:

за зведеними даними ОСГД (форми № 01-СГН і № 02-СГН) визначаються площа посівна та площа зібрана сільськогосподарської культури; частка площі зібраної сільськогосподарської культури в її площі посівній; урожайність сільськогосподарської культури;

площа зібрана сільськогосподарської культури визначається за формулами (4) і (5). Розмір площ загиблих посівів сільськогосподарських культур визначається відповідно до положень пунктів 8 і 9 глави 1 розділу IV цієї Методики;

обсяг виробництва (валовий збір) сільськогосподарської культури визначається за формулою (9), а за відсутності або недостатньої кількості даних про урожайність сільськогосподарської культури в домогосподарствах – згідно з правилами, викладеними у пункті 4 глави 3 розділу III цієї Методики.

Розрахунок площі зібраної, обсягів виробництва (валових зборів) та урожайності сільськогосподарської культури в господарствах населення та розподіл даних за ТО наведено в додатку 4 до Методики.

Розрахунок обсягів виробництва (валових зборів) зернових культур у господарствах населення за увесь період збирання наведено в додатку 5 до Методики.

2. При визначенні обсягів виробництва (валових зборів) культур овочевих і багаторічних (беручи до уваги, що продукція цих культур збирається вибірково, уключаючи частковий збір до і після масового збирання, а розмір площі зібраної визначається лише тоді, коли збирання закінчене повністю), частка площі зібраної в господарствах населення визначається за середніми даними спостережень за попередні роки. Після аналізу зведених даних ОСГД за формою № 02-СГН культури розподіляються за періодами збирання (помісячно), тобто із червня до грудня. Приблизну схему строків збирання культур овочевих і багаторічних наведено в додатку 6 до Методики.

Оскільки площа посівна сільськогосподарських культур у господарствах населення, як правило, є водночас і зібраною (якщо немає інформації щодо її загибелі чи трансформації), розрахунок площі зібраної певної культури овочевої та сумарної площі під овочами (у цілому та за місяцями) здійснюється за зведеними даними ОСГД.

Якщо (згідно із розподілом) збирання культури овочевої відбувалося тільки в червні, її посівна площа є водночас площею зібраною. Якщо збирання культури продовжувалося протягом двох місяців, її посівна площа умовно розподіляється (порівну або пропорційно зведеним даним ОСГД).

3. Визначення обсягів виробництва (валових зборів) культур овочевих у господарствах населення здійснюється за схемою:

1) за зведеними даними ОСГД за формою № 02-СГН визначається:
обсяг виробництва (валовий збір) культур овочевих – підсумовуванням обсягу виробництва (валового збору) за кожною культурою овочевою;
урожайність культур овочевих – як співвідношення обсягу виробництва (валового збору) культур овочевих на розраховану площу зібрану;
частка площі зібраної за кожною овочевою культурою в її площі посівній;

2) площа зібрана культур овочевих у регіоні визначається за формулами (4) і (5) або шляхом умовного розподілу площі посівної культур овочевих за періодами збирання;

3) обсяг виробництва (валовий збір) культур овочевих визначається як сума добутоків визначеної урожайності та площі зібраної за кожною культурою овочевою за формулою (9).

4. Для розрахунку обсягів виробництва (валових зборів) культур багаторічних:

за зведеними даними ОСГД за формою № 02-СГН розраховується урожайність культур плодових, винограду з одного дерева (куща) у плодоносному віці; насаджень ягідних – з одного квадратного метра;

обсяг виробництва (валовий збір) визначається як добуток урожайності певної культури з одного дерева (куща) та загальної кількості дерев (кущів) плодоносного віку в господарствах населення за інформацією останнього суцільного перепису багаторічних насаджень (із урахуванням змін у площах садів та ягідників, які відбулись від часу його проведення).

5. Розрахунок обсягу виробництва (валового збору) кукурудзи у господарствах населення за відсутності або недостатньої кількості даних у вибірковій сукупності ОСГД наведено в додатку 7 до Методики.

6. Розрахунок обсягу виробництва (валового збору) картоплі в господарствах населення та розподіл за ТО за співвідношенням показників у підприємствах і господарствах населення наведено в додатку 8 до Методики.

VI. Розподіл результатів розрахунків за адміністративно-територіальними одиницями

1. Розподіл розрахованих по регіону в цілому показників площ і обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур за іншими ТО (райони, території територіальних громад) може бути здійснений лише за наявності бази розподілу.

2. Площі та обсяги виробництва (валові збори) сільськогосподарських культур за ТО для підприємств, які вивчаються, за рік T визначаються за інформацією форм № 4-сг (річна) та № 29-сг (річна), у період проведення польових робіт – за інформацією форми № 37-сг (місячна).

3. Розрахунки площ та обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур у господарствах населення за ТО є досить умовними, оскільки розраховані за зведеними даними ОСГД показники вважаються репрезентативними тільки на регіональному рівні через недостатню вибіркочув сукупність домогосподарств на районному рівні.

Загальні схеми розподілу обсягів виробництва (валових зборів) окремих сільськогосподарських культур у господарствах населення за ТО наведено в додатках 3, 4, 7–9 до Методики.

Директор департаменту
статистики сільського господарства
та навколишнього середовища Держстату

Олег ПРОКОПЕНКО

Додаток 1
до Методики
(пункт 3 глави 1 розділу IV)

**Розрахунок площі посівної сільськогосподарських культур
під урожай звітного року в господарствах населення
(приклад умовний)**

	Площа орної землі, тис.га (розрахована за адміністративними даними Держгеокадастру)	Площа посівна під урожай року <i>T</i> , тис.га (форма № 4-сг (річна))	Частка площі посівної у площі орної землі ¹ (форма № 01-СГН)
А	1	2	3
01.01.2016	11694,7	8177,0	0,6992
01.01.2017	11777,3	8304,7	0,7051
01.01.2018	11640,3	8307,6	0,7137
01.01.2019	11352,1	8404,9	0,7404
01.01.2020	11279,8	8188,1	0,7259
01.01.2021	11050,0	8059,9 (11050,0×0,7294)	0,7294
або			
01.01.2021	11050,0	8087,5 (11050,0×0,7319)	0,7319 (0,7404+0,7259+0,7294)/3

¹Показник розрахований як співвідношення даних коду 100 питання 6 глави II.А розділу II та суми граф 01 і 07 питання 2 глави II.А розділу II.

Розрахунок структури площ посівних сільськогосподарських культур під урожай звітного року в господарствах населення (приклад умовний)

	Структура площ посівних за формою № 4-сг (річна)				Структура площ посівних за формою № 01-СГН		Відхилення структури площ посівних		Структура площ посівних, прийнята для розрахунків у році T
	за групами культур		за культурами у межах групи		за групами культур	за культурами у межах групи	за групами культур	за культурами у межах групи	
	$T-2$	$T-1$	$T-2$	$T-1$	T	T	рік T до року $T-1$		
А	1	2	3	4	5	6	$7 = \frac{\text{гр.5}}{\text{гр.2}} \times 100$	$8 = \frac{\text{гр.6}}{\text{гр.4}} \times 100$	9
Культури зернові та зернобобові	49,6	49,1	х	х	50,4	х	102,6	х	50,2 ²
пшениця озима	х	х	37,2	37,1	х	39,2	х	105,7	39,2
ячмінь ярий	х	х	30,5	30,8	х	34,5	х	112,0	31,9 ¹ (30,5+30,8+34,5)/3
кукурудза	х	х	24,2	24,4	х	20,7	х	84,8	23,1 ¹ (24,2+24,4+20,7)/3
.....									
Культури технічні	14,4	14,8	х	х	16,2	х	109,5	х	15,1 ¹ (14,4+14,8+16,2)/3
соняшник	х	х	85,0	83,2	х	81,3	х	97,7	81,3
.....									
Коренеплоди та бульбоплоди, культури овочеві та баштанні продовольчі	21,6	21,3	х	х	17,6	х	82,6	х	19,7 ²
картопля	х	х	76,6	76,8	х	77,4	х	100,8	77,4
культури овочеві відкритого ґрунту	х	х	23,4	23,2	х	22,6	х	97,4	22,6
Культури кормові	14,4	14,8	х	х	15,8	х	106,8	х	15,0
кукурудза кормова	х	х	87,0	79,5	х	85,0	х	106,9	85,0
.....									

¹ Частка площі посівної культури, знівельована (усереднена) через суттєве відхилення показника року T .

² Частка площі посівної групи культур, скоригована для балансу загальної площі посівної (100,0%).

Додаток 3
до Методики
(пункт 5 глави 1 розділу IV,
пункт 3 розділу VI)

**Розрахунок площі посівної картоплі в господарствах населення
(приклад умовний)**

А	Площа орної землі на початок року <i>T</i> , га (розрахована за адміністративними даними Держгеокадастру)	Форма № 01-СГН			Площа посівна картоплі, га	Структура площі посівної картоплі, %	Розмір площі перерозподілу, га	Площа посівна картоплі (розподілена), га
		площа орної землі, га	площа посівна картоплі, га	частка площі посівної картоплі у площі орної землі, %				
	1	2	3	4 = гр. 3/ гр. 2×100	5 = гр. 1×гр. 4/100	6 (за гр.5)	7 = різниця (-4339,7)× гр.6/100	8 = гр.5+гр.7
Регіон (за оцінкою)		(403437×13,5/100) = 54464,0						
		Різниця (54464,0-58803,7) = -4339,7						
ТО 1	105333	285,29	35,51	12,4	13061,3	22,2	-963,4	12097,9
ТО 2	134514	263,72	41,52	15,7	21118,7	35,9	-1558,0	19560,7
ТО 3	111242	119,48	23,35	19,5	21692,2	36,9	-1601,3	20090,9
ТО 4	52348	130,35	7,35	5,6	2931,5	5,0	-217,0	2714,5
Регіон (за сумою ТО)	403437	798,84	107,73	13,5	58803,7	100,0	-4339,7	54464,0

Додаток 4
до Методики
(пункт 1 глави 2 розділу V,
пункт 3 розділу VI)

Розрахунок площі зібраної, обсягу виробництва (валового збору) і урожайності сільськогосподарської культури в господарствах населення (приклад умовний)

1. Інформація для розрахунку

A	Урожайність у підприємствах, що вивчаються, на звітну дату року T, ц з 1 га зібраної площі	Зведені дані ОСГД				
		площа посівна, га	площа зібрана, га	обсяг виробництва (валовий збір), ц	урожайність, ц з 1 га зібраної площі	частка площі зібраної, у % до площі посівної
	1	2	3	4	5 = гр.4/гр.3	6 = гр.3/гр.2×100
Регіон	17,3	17,18	6,28	173,3	27,6	36,6
ТО 1	18,6	4,11	1,12	30,8		27,3
ТО 2	17,1	3,63	0,81	22,7		22,3
ТО 3	19,1	6,34	2,80	77,0		44,2
ТО 4	12,0	3,10	1,55	42,8		50,0

2. Розрахунок площі зібраної сільськогосподарської культури у господарствах населення в регіоні та розподіл показника за ТО

A	Площа посівна, га (форма № 4-сг (річна)) (умовно розподілена за ТО)	Частка площі зібраної, у % до площі посівної	Площа зібрана у регіоні, га	Площа зібрана (розрахункова) у регіоні, га	Частка площі зібраної ТО у площі зібраній регіону, %	Площа зібрана, розподілена за ТО, га
	1	2 = гр.6 табл.1	3 = гр.1×гр.2/100	4 = гр.1×гр.2/100	5 (за гр.4)	6 = гр.5×гр.3/100
Регіон	120,3	36,6	44,0	44,1 (за сумою ТО)	100,0	44,0
ТО 1	28,8	27,3		7,9	17,9	7,9
ТО 2	25,4	22,3		5,7	12,9	5,7
ТО 3	44,4	44,2		19,6	44,5	19,5
ТО 4	21,7	50,0		10,9	24,7	10,9

3. Розрахунок обсягу виробництва (валового збору) сільськогосподарської культури в господарствах населення в регіоні та розподіл показника за ТО

I варіант розрахунку	Обсяг виробництва (валовий збір) у господарствах населення, ц	Урожайність, ц з 1 га		Співвідношення урожайності у підприємствах, що вивчаються, до показника у регіоні	Урожайність у господарствах населення, ц з 1 га	Площа зібрана, розподілена за ТО у господарствах населення, га	Обсяг виробництва (валовий збір) у господарствах населення (розрахунковий), ц	Частка обсягу виробництва (валового збору) ТО, %	Обсяг виробництва (валового збору), розподілений за ТО, ц
		у підприємствах, що вивчаються, на звітну дату року <i>T</i>	у господарствах населення						
A	1	2	3	4	5 = гр.3×гр.4	6 = гр.6 табл.2	7 = гр.5×гр.6	8 (за гр.7)	9 = гр.1×гр.8/100
Регіон	1214,4 (27,6×44,0)	17,3	27,6	1,0000	x	44,0	1193,2	100,0	1214,4 (за сумою ТО)
ТО 1		18,6		1,0751	29,7	7,9	234,6	19,7	239,2
ТО 2		17,1		0,9884	27,3	5,7	155,6	13,0	157,9
ТО 3		19,1		1,1040	30,5	19,5	594,8	49,8	604,8
ТО 4		12,0		0,6936	19,1	10,9	208,2	17,5	212,5

або

II варіант розрахунку	Обсяг виробництва (валовий збір) у господарствах населення, ц	Урожайність, ц з 1 га		Співвідношення урожайності у господарствах населення до урожайності у підприємствах, що вивчаються	Урожайність у господарствах населення, ц з 1 га	Площа зібрана, розподілена за ТО у господарствах населення, га	Обсяг виробництва (валовий збір) у господарствах населення (розрахунковий), ц	Частка обсягу виробництва (валового збору) ТО, %	Обсяг виробництва (валового збору), розподілений за ТО, ц
		у підприємствах, що вивчаються	у господарствах населення						
A	1	2	3	4 = гр.3/гр.2	5 = гр.2×гр.4	6 = гр.6 табл.2	7 = гр.5×гр.6	8	9 = гр.1×гр.8/100
Регіон	1214,4 (27,6×44,0)	17,3	27,6	1,5954	x	44,0	1193,2	100,0	1214,4 (за сумою ТО)
ТО 1		18,6			29,7	7,9	234,6	19,7	239,2
ТО 2		17,1			27,3	5,7	155,6	13,0	157,9
ТО 3		19,1			30,5	19,5	594,8	49,8	604,8
ТО 4		12,0			19,1	10,9	208,2	17,5	212,5

Додаток 5
до Методики
(пункт 1 глави 2 розділу V)

**Розрахунок обсягів виробництва (валових зборів) культур зернових у господарствах населення
(приклад умовний)**

Код рядка	Показники	Джерела інформації	Пшениця озима	Пшениця яра	Ячмінь озимий	Ячмінь ярий	Жито озиме	Овес	Гречка	Просо	Кукурудза
А	Б	В	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Площа посівна, га	форма № 4-сг (річна)	69400,0	6700,0	700,0	21700,0	20800,0	31300,0	2200,0	800,0	89400,0
Липень											
2	Частка площі зібраної, у % до площі посівної	форма № 02-СГН	76,2	–	80,9	30,5	57,3	3,4	–	–	–
3	Урожайність, ц з 1 га		29,4	–	33,5	26,6	21,7	21,1	–	–	–
4	Площа зібрана, га	ряд.1×ряд.2/100	52882,8	–	566,3	6618,5	11918,4	1064,2	–	–	–
5	Обсяг виробництва (валовий збір), ц	ряд.3×ряд.4	1554754,3	–	18971,1	176052,1	258629,3	22454,6	–	–	–
Серпень											
6	Частка площі зібраної, у % до площі посівної	форма № 02-СГН	23,7	100,0	13,3	69,3	42,7	95,4	–	1,7	–
7	Урожайність, ц з 1 га		27,8	28,7	32,6	28,1	20,1	23,3	–	20,3	–
8	Площа зібрана, га	ряд.1×ряд.6/100	16447,8	6700,0	93,1	15038,1	8881,6	29860,2	–	13,6	–
9	Обсяг виробництва (валовий збір), ц	ряд.7×ряд.8	457248,8	192290,0	3035,1	422570,6	178520,2	695742,7	–	276,1	–
Вересень											
10	Частка площі зібраної, у % до площі посівної	форма № 02-СГН	–	–	–	–	–	–	100,0	98,3	41,0
11	Урожайність, ц з 1 га		–	–	–	–	–	–	10,6	23,1	60,2
12	Площа зібрана, га	ряд.1×ряд.10/100	–	–	–	–	–	–	2200,0	786,4	36654,0
13	Обсяг виробництва (валовий збір), ц	ряд.11×ряд.12	–	–	–	–	–	–	23320,0	18165,8	2206570,8

Продовження додатка 5

Код рядка	Показники	Джерела інформації	Пшениця озима	Пшениця яра	Ячмінь озимий	Ячмінь ярий	Жито озиме	Овес	Гречка	Просо	Кукурудза
А	Б	В	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Жовтень											
14	Частка площі зібраної, у % до площі посівної	форма № 02-СГН	–	–	–	–	–	–	–	–	52,6
15	Урожайність, ц з 1 га		–	–	–	–	–	–	–	–	58,1
16	Площа зібрана, га	ряд.1×ряд.14/100	–	–	–	–	–	–	–	–	47024,4
17	Обсяг виробництва (валовий збір), ц	ряд.15×ряд.16	–	–	–	–	–	–	–	–	2732117,6
Листопад											
18	Частка площі зібраної, у % до площі посівної	форма № 02-СГН	–	–	–	–	–	–	–	–	6,0
19	Урожайність, ц з 1 га		–	–	–	–	–	–	–	–	58,0
20	Площа зібрана, га	ряд.1×ряд.18/100	–	–	–	–	–	–	–	–	5364,0
21	Обсяг виробництва (валовий збір), ц	ряд.19×ряд.20	–	–	–	–	–	–	–	–	311112,0
За весь період збирання											
22	Частка площі зібраної, у % до площі посівної	ряд. (2+6+10+14+18)	99,9	100,0	94,2	99,8	100,0	98,8	100,0	100,0	93,6
23	Площа зібрана, га	ряд. (4+8+12+16+20)	69330,6	6700,0	659,4	21656,6	20800,0	30924,4	2200,0	800,0	89042,4
24	Обсяг виробництва (валовий збір), ц	ряд. (5+9+13+17+21)	2012003,1	192290,0	22006,2	598622,7	437149,5	718197,3	23320,0	18441,9	5249800,4
25	Урожайність, ц з 1 га	ряд.24/ряд.23	29,0	28,7	33,4	27,6	21,0	23,2	10,6	23,1	59,0

Додаток 6
до Методики
(пункт 2 глави 2 розділу V)

**Схема строків збирання культур овочевих і багаторічних
(приклад умовний)**

Назва сільсько- господарської культури	Період збирання						
	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень
А	1	2	3	4	5	6	7
Цибуля зелена	+						
Зелений горошок	+	+					
Салат, шпинат, кріп, щавель	+						
Редиска, редька	+						
Часник		+					
Огірки		+	+				
Помідори		+	+	+			
Кабачки, патисони	+	+	+				
Перець солодкий і гіркий		+	+	+	+	+	
Цибуля на ріпку			+				
Баклажани			+	+			
Капуста	+	+	+	+	+	+	+
Гарбузи столові				+			
Буряк столовий, морква столова, петрушка коренева, селера тощо				+	+	+	+
Суниця, полуниця	+	+					
Малина, смородина, агрус		+	+				
Обліпіха				+			
Горобина			+	+			
Яблуні		+	+	+	+	+	
Груші		+	+	+	+		
Айва			+	+			
Черешні	+	+					
Вишні		+	+				
Сливи			+	+			
Абрикоси		+	+				
Персики		+	+	+			
Кизил			+				
Алича		+	+	+			
Горіхоплідні				+		+	
Виноград			+	+	+	+	

Додаток 7
до Методики
(пункт 5 глави 2 розділу V,
пункт 3 розділу VI)

**Розрахунок обсягу виробництва (валового збору) кукурудзи в господарствах населення
(за відсутності або недостатньої кількості даних у вибірковій сукупності ОСГД)
(приклад умовний)**

	Площа посівна, га		Площа зібрана, га (форма № 02-СГН)				Обсяг виробництва (валовий збір), кг (форма № 02-СГН)			Урожайність, ц з 1 га		Розрахунок для форми № 37-сг (місячна)	
	форма № 4-сг (річна) (умовно розподілена за ТО)	форма № 01-СГН	заги-нуло	вере-сень	жов-тень	листо-пад	вере-сень	жов-тень	листо-пад	форма № 02-СГН	прийнята у розра-хунок	площа зібрана, га	обсяг вироб-ництва (валовий збір), ц
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	$10 = \frac{\text{гр.8/гр.5}}{100}$	11	12	$13 = \text{гр.11} \times \text{гр.12}$
Регіон	972	1,53	0,0	–	1,53	–	–	7735	–	50,6	52,0 (50590/972)	972	50590 (за сумою ТО)
ТО 1	80	0,06	0,0	–	0,06	–	–	325	–	54,2	54,2	80	4336
ТО 2	161	0,17	–	–	0,17	–	–	1070	–	62,9	62,9	161	10127
ТО 3	81	–	–	–	–	–	–	–	–	–	50,6¹	81	4099
ТО 4	180	–	–	–	–	–	–	–	–	–	50,6¹	180	9108
ТО 5	129	0,35	–	–	0,35	–	–	1750	–	50,0	50,0	129	6450
ТО 6	341	0,95	–	–	0,95	–	–	4590	–	48,3	48,3	341	16470

¹ Середня урожайність кукурудзи в регіоні.

Додаток 8
до Методики
(пункт 6 глави 2 розділу V,
пункт 3 розділу VI)

Розрахунок обсягу виробництва (валового збору) картоплі в господарствах населення та розподіл за адміністративно-територіальними одиницями (за співвідношенням показників у підприємствах і господарствах населення) (приклад умовний)

	Площа посівна у господарствах населення, га (умовно розподілена за ТО)	Урожайність у підприємствах, що вивчаються, ц з 1 га	Урожайність у господарствах населення розрахункова ¹ , ц з 1 га	Обсяг виробництва (валовий збір) у господарствах населення розрахунковий, ц
A	1	2	$3 = \text{гр.2} \times K_y$	$4 = \text{гр.3} \times \text{гр.1}$
Регіон	25189	143	133	3465860 (за сумою ТО)
ТО 1	7563	148	138	1043694
ТО 2	5310	168	156	828360
ТО 3	4558	134	125	569750
ТО 4	7758	142	132	1024056

¹ Урожайність у господарствах населення розрахункова по ТО визначена із застосуванням коефіцієнта (K_y), розрахованого як співвідношення рівнів урожайності в господарствах населення за зведеними даними ОСГД за формою № 02-СГН до урожайності в підприємствах, що вивчаються: $133/143=0,93$. Коефіцієнт характеризує зміну урожайності в кожній ТО порівняно з урожайністю у регіоні та може бути поширений на кожну ТО. Якщо в якій-небудь ТО підприємства не вирощують картоплю, у розрахунках використовується середня урожайність картоплі в підприємствах у регіоні.

Додаток 9
до Методики
(пункт 3 розділу VI)

**Розподіл обсягів виробництва (валових зборів)
культур плодових та ягідних у господарствах населення
за адміністративно-територіальними одиницями
(приклад умовний)**

	Культури плодові та ягідні	У тому числі			
		зернят- кові	кісточ- кові	горіхо- плідні	ягід- ники
А	1	2	3	4	5
1. Господарства населення					
1.1. Площа насаджень, га	12470	4570	6700	500	700
1.2. У т.ч. у плодоносному віці, га	11210	3900	6320	340	650
1.3. Обсяг виробництва (валовий збір), ц	465561	226200	219936	2720	16705
1.4. Урожайність, ц з 1 га (підпункт 1.3/підпункт 1.2)	41,5	58,0	34,8	8,0	25,7
2. Площа насаджень у плодоносному віці в господарствах населення, га (умовно розподілена за відповідною ТО)					
Регіон	11210	3900	6320	340	650
ТО 1	551	215	284	20	32
ТО 2	4563	1583	2513	147	320
ТО 3	1130	480	540	29	81
ТО 4	4966	1622	2983	144	217
3. Урожайність у підприємствах, що вивчаються, ц з 1 га (форма № 29-сг (річна))					
ТО 1	x	29,1	23,7	4,5	17,9
ТО 2	x	27,9	18,9	2,3	26,2
ТО 3	x	32,4	20,6	3,2	18,5
ТО 4	x	25,6	15,2	3,2	30,5
4. Обсяг виробництва (валовий збір) умовний, ц (пункт 3 × пункт 2 за відповідною ТО)					
Регіон (за сумою ТО)	x	107498	110693	982	17075
ТО 1	x	6257	6731	90	573
ТО 2	x	44166	47496	338	8384
ТО 3	x	15552	11124	93	1499
ТО 4	x	41523	45342	461	6619
5. Урожайність умовна у регіоні, ц з 1 га (пункт 4/підпункт 1.2)		27,6	17,5	2,9	26,3
6. Співвідношення урожайності (підпункт 1.4/пункт 5)		2,101	1,988	2,759	0,977

	Культури плодові та ягідні	У тому числі			
		зернят- кові	кісточ- кові	горіхо- плідні	ягід- ники
А	1	2	3	4	5
7. Урожайність умовна у господарствах населення, ц з 1 га (пункт 3 × пункт 6)					
ТО 1	х	61,1	47,1	12,4	17,5
ТО 2	х	58,6	37,6	6,3	25,6
ТО 3	х	68,1	41,00	8,8	18,1
ТО 4	х	53,8	30,2	8,8	29,8
8. Обсяг виробництва (валовий збір) у господарствах населення (умовний), ц (пункт 7 × пункт 2 за відповідною ТО)					
Регіон (за сумою ТО)	465326	225853	220092	2696	16685
ТО 1	27321	13137	13376	248	560
ТО 2	196371	92764	94489	926	8192
ТО 3	56549	32688	22140	255	1466
ТО 4	185085	87264	90087	1267	6467
9. Структура обсягу виробництва (валового збору) у господарствах населення (умовного), % (для графі 1: відповідна ТО до показника по регіону у пункті 8 × 100%; для граф 2-5: кожна з граф 2-5 до графі 1 за відповідною ТО × 100%)					
Регіон	100,0	х	х	х	х
ТО 1	5,8	48,1	49,0	0,9	2,0
ТО 2	42,2	47,2	48,1	0,5	4,2
ТО 3	12,2	57,8	39,2	0,5	2,5
ТО 4	39,8	47,1	48,7	0,7	3,5
10. Різниця обсягу виробництва (валового збору) у господарствах населення, ц (для графі 1: підпункт 1.3 – пункт 8 по регіону за сумою ТО, розподілений за ТО за структурою пункту 9; для граф 2-5: графа 1 пункту 10 × графу 2-5 пункту 9 за відповідною ТО/100%)					
Регіон (за сумою ТО)	235	115	112	1	7
ТО 1	14	7	7	0	0
ТО 2	99	47	48	0	4
ТО 3	29	17	11	0	1
ТО 4	93	44	46	1	2
11. Обсяг виробництва (валовий збір) у господарствах населення (розподілений), ц (сума пунктів 8 і 10)					
Регіон (за сумою ТО)	465561	225968	220204	2697	16692
ТО 1	27335	13144	13383	248	560
ТО 2	196470	92811	94537	926	8196
ТО 3	56578	32705	22151	255	1467
ТО 4	185178	87308	90133	1268	6469

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
2. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498.
URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm.
3. Глосарій термінів національної моделі статистичного виробництва в органах державної статистики, затверджений наказом Держстату від 30 грудня 2020 року № 367.
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2020/367/367_glos.pdf.
4. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Площі, валові збори та врожайність сільськогосподарських культур", затверджені наказом Держстату від 19 жовтня 2021 року № 262.
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/262/262_2021.htm.
5. Номенклатура продукції сільського господарства (НПСГ), затверджена наказом Держстату від 30 грудня 2020 року № 366. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_npsg_2016.htm.
6. Regulation (EC) № 543/2009 of the European Parliament and of the Council of 18 June 2009 concerning crop statistics and repealing Council Regulations (EEC) № 837/90 and (EEC) № 959/93. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32009R0543>.
7. Commission Delegated Regulation (EU) 2015/1557 of 13 July 2015 amending Regulation (EC) № 543/2009 of the European Parliament and of the Council of concerning crop statistics. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.244.01.0011.01.ENG.
8. Regulation (EU) № 1350/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 amending certain legislative acts in the field of agricultural and fishery statistics. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content>.
9. Regulation (EU) 2018/1091 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on integrated farm statistics and repealing Regulations (EC) № 1166/2008 and (EU) № 1337/2011. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1091/oj>.